

نومرو : ۸۷

اداره خانه

ایستانبول ، جفال اوغلنده

دائرة اجتهادده

“ Idjtihad ” Constantinople

دوردنجی سنه

اجتهاد

۲ کانون ثانی ۱۳۲۹

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش

ممالك اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره به

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری چیقار اجتماعی ، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الہامی صفا

قادیانلر من

اختناق رحم خسته لک سرایت و توسع فوق العاده سی

ایشته مصاحبه منک سر لوحه سی بو اوله حق ایدی . فقط ، مجموعه منی آله آلان قاره و قاره لر و هله اولاده بونی بر مقاله طیه ظن ابدہ چکارندن عنوان خصوصنده برأنتریقہ یامینی موافق بولدق .

قیزیل ، قیزامق ، ورم ، فرنکی ، سرطان کی اختناق رحم مملکت مزده و ملت مزده تخریبات یاپور . اطباء زده کمال استعجال ایله حکیملری آرادق . هیچ برینی ایسی باشنده بوله مدق . شویله که :

دوققور عبدالله جودت بک راقم الحروف حقیر جلال الدین غیرومی یه قونترا کیتک ایچون بش اون قدح « منوی » ایچهرک دلمست و چوق شکر که یکی اچیلان « باب اجتهاد » ک برکوشه سنده واصل مرتبه (قنای الله) اولمش .

دوققور جناب شهاب الدین بک وقت وقت آله کیردیکی هند کلاهی باشنه کیرک او قیانوس عمانده « حج یولنده ... » مشابه بردریکتا صیدیه مشغول .

دوققور رضا توفیق بک انفسی دن آفاقیه ، آفاقی دن انفسی یه ، مجرددن مرکبه ، مرکدن مجرد ، حمیه دن شرطیه یه ، شرطیه دن حمیه یه کیتکله خفیف برداء المنقطه اوغرامش .

دوققور حسین سعادت بک حمدائم شکر نورادونکیان افندینک چنکال أنفندن قورتولمش و قریبه قضائده « کور » لر ، « آص » لر اوزرینه ایجه ایجه منظومه لر سویلور . دوققور ناظم بک ، دوققور بهاء الدین شاکر بک ، دوققور حسین زاده علی بک بنیه اتحادی ، جسم ترقی تدای ایله مشغول و مشغول .

مطبوعات مدیر عمومی دوققور زلف بک خرده بین بدست کشفیات بر حکمت معاونلره الفاظ شناسی (له قیقولوزی) علمیه متوغل !

استبدادکارانه شتملریاغدی ررق مدافعه ایتک ایسته دکری بوکونکی حالی احداث ایله دیکنی بک کوزل آکلاتیورلر ... و بزده ، باشدیجه اسباب تدنی و انحطاط منک نه اولدیغنه ، ایشته بویله جهل و تعصب عوام دن ، استفاده یاب اولمش اولان احتراصات بولوندیغنه اینانیورز ... او حالده ، قفقاسیه افکار منوره سنک نه دیدکارندن عبرت آله رق دیکله یورز . بونلر دییورلر که : قادیانلق و قادیانلر مسئله سنی غزته لرده اوزون اوزادی یه مناقشه ایتک محمل نه در ؟ ... مادام که روسیه حکومتی - ا کلامالی که مستبد حکومتلرده اساسات حریت کندیلری آز چوق رعایت مجبور کورویورلر - قادیانلره و قیزلره لیسه لره و دارالفنونلره دوام ایله اکیال تحصیلی ایچون مساعده ویرمش در ... ایسته ین عااله قیزی ، کهنه پرستی و عنعنه پروری ایله ، محکوم جهالت ایدر ، نهایتده حاملر ده نا طور لرغ و سائر احوال ذمیمه یه - مجادله حیاتیه ده - محکوم بر اقیب . ایسته ین ده اونلره برلیسه ، بردارالفنون تحصیلی تأمین ایدرک دوققور یاپار ، آووقات یاپار ، فضائل علمیه و اخلاقیه سنی اکیال و تقویه ایدر ، حیات ده بر طریق عصمت و عفت ده ، بر قدرت فوق العاده مالک قیلار ...

اوت ، بزجه ، حکومت دن طلب ایدیله جک برشی وارسه ، واکر حکومت کر چک دن هیئت عمومی ملیه یی تجدد و تشییب طرفداری ایسه ، تدابیر اخیره سندن جدی برنمره بکله یورسه ، بوده هیچ اولما زسه ، قادیانلر یزده و قیزلر یزده ساحه تحصیل و تعلیمی ، ناموسکارانه ساحه فعالیت اقتصادی یی آچق در . ایسته ین ، حمام نا طور لرغنه راضی اولسون و بونی بکله سون ، دیله ین تحصیل و تعلیم ایله ، فعالیت ناموسکارانه ایله ، بر طرفدن فضائل انسانیه سنی تقویه ، دیگر جهت دن حیات و معیشتی تأمین ایده بیلسون ...

محمود صادو

اولور : بونی تصویر ایچون جناب بکک قلمنه محتاجز .
بعضاً جانیانه اولور : بونک ایچونده « آرسهن لوپهن » ک
محررینه عرض افتقار ایدرز .

احتقاق رحم نادرآده « محررانہ » اولور . شومقاله مزک
زمینی شاعر موسه - رقت تحسین ناهید بک سوبیلوردق .
ناظم ذی اقتدار فکر مزی تأییداً دیدی که :

« — بوخسته لغک آثار قلمیه دهده تدقیق لازمدر .
یازیلان برطاقم آئارده بو مرض مع الاسف پک عیان
کوریلور . صوک اثرلری او قودیکزمی؟ مطلقاً او قوملی-
سکیز . اوراده احتقاق رحم غلوپانت (درت نعله) کیدیور !
تحسین ناهید بکک بیک کره حق وار . یالکیز آثار
ادبیه ده دکل ، هر شیده ، ملتزمک نصفنه ساری اولان
بوداء مدهشک سریان و جریانی تعقیب ایده بیلیرز . بزده
احصائیات (ستایستیک) یوق . آنک ایچون احوال مزی
سائر مملکتلرک احوالی ایله مقایسه ده کوچلک چکیورز .
اگر حقیقی وجدی احصائیاتمز اولسه ایدی بزده
بر چوق امراض کبی احتقاق رحمکده نسبتسزجه
ترقیسنی کورورایدک . پک او قدر احصائیات ده حاجت یوق .
بودرد کوزله کورولوردرجده ایلرلیور . هر شیده تدنی ،
تدنی ، احتقاق رحمده ترقی ایدیورز .

بو کیدیش نهیه منجر اوله جق ؟ ایستهری خسته لنی
ترک عرقی محو و منقرض ایدیور . اوجاق ویوردلرک
آق صقالیلری و باشاریجیلری ملتک انکشاف و ترقیسنی
تأمیندن اول انحطاط و تردیلری دوشونسه لرده ای اولور .
قادیلر مز ، بو خسته لغک انجام منحوسیه روحآده ،
بدنآده دوشیورلر (نورمال) قادین ملتزمک طبقات
علیاسنده آزالغه باشلادی . شوقطه بی خاطرات دفتریکزه
قید ایدیکز ! کله جک بطنده آرککلر دهده احتقاق رحم
ذکوری (ایستهری ماسکولین) تخریبات پایه جق .
او وقت برقانه بر سر عتله کرداپلره یوارلنه جغز .

عسکرک و دو نمانک تسیقی پک ای برشیدر . فقط
آندن اول عرقک سقوطنی طور دیرملی ز . خسته لقلری

الی آخره ، الی آخره ، الی آخره ،

یا هو ! جهان طوئوشیور . هیچ بردوقتور یوقی
دیدم . یالکیز برطیب ذی شهرتی ایش باشند کوردم ،
احتقاق رحم خسته لغک اهمیتنی درک ایدن شهر امینی
دوقتور و حتی اوپه راتور جمیل پاشا حضر تلری
(جناب حق ذات سعادتلرینی رتبه سابقه سنه مظهر
یورسون !) حمام ییقیور و یارق یاییور .

بونک اوزرینه دوشوندم که بواشی مصاحبه کاه یارانه
قویه بیله جک یالکیز بر مطب ذی حذاقت قالدی . اوده
محرر عاجز دوقتور (آن دروا) جلال نوریدر . اقدام !
شو حقیقت روحیه ده دقت بیوریکیز ؛ بو کون کوپری
باشنده غلطیه کچمک ایچون درت خانم افندی بر قایغه
بینوب یول اورته سنده ، قضاء دکره دوشوب بوغولسه لر
بتون دنیا مطبوعات ، محافل هپ بونلرله مشغول اولور .
براوزون مدت هر کس بونلردن بحث ایدر . برنجی خانم
افندی شویله غرق اولدی ، ایکنجی خانم افندی یه پک
یازیق اولدی ، ثالث خانم افندی پک فجعیت کیتدی ،
صوکنجی خانم افندی ایسه آن واحدده روحنی ویردی .
الی آخره .

حالبو که آیری آیری و کیزلی کیزلی کونده درت دکل
قرق خانم افندی احتقاق رحم علت مدهشه سنک قربانی
اولورده اهمیت ویرمیورز . بر قسم خانم افندی لماده ،
بدنآ راحتسز اولیورلر ؛ گوشه تنهایلرند بومرضک
زبونی اوله رق کوندن کونه دوشیور ونهایت ئولیورلر .
دیگر قسم خانم افندیلر بر حریت علناً ایستهری قلق ایدیورلر .
بودرد انواع صور مختلفه و متنوع ده کوریلور : ظریفانه
یازلمش بر مکتوب ، پوست ره ستانت ماجرالری ، بک اوغلنده
اجرا ایدیلن طوافلر ، دیکیشچی و مودیسست دکانلرند ،
خصوصیه طیب و دیشچی معاینه خانه لرند « یاشانیلان »
دقیقه لر ، اوده کی کورولتیلر ، پاطر دیلر ، رزالتلر ،
طایاقلر ، طلاقلر ، حله لر ، رعشه لر ، خسته لقلر ، هپ
احتقاق رحمک تظاهراتیدر . بو خسته لق بعضاً شاعرانه

کور میوز. وجود ملت کوندن کونه دوشیور. فرنکی، ورم، هاء، صراج، کلک، فقر دم ذاتاً جسمی دلیک دشیک ایتشدی. احتناق رحم ایسه بونلرک اوزرینه توی دیکدی. تأسف اولنورکه: دیگر خسته لقلر ایله حکومتیز و حکیملر من آز چوق اوغر اشدقلری حالده احتناق رحم بونلرک عقل و خیالنه بیله کلیور.

بزده کی احتناق رحمک اسباب مولده سی نه در؟ شو سوال ذی دهشته آشاغیده کی دستور ایله جواب ویره بیلیرز: قادینلر منک احوال و شرائط زمانیه منافی اولان حال اجتماعی و وضعیت نامعقوللری! قادین نظر مزده هیچدر. بزحالا ادوار تاریخیه منک سکسان جاریه قوتنده قوناقلره صاحب رجال اجداد منک روحلرینه مالکیز. قادین عالمنده هیچ برشی یایمیورز. اک مهم مسئله عثمانیه قادین مسئله سی اولدینی حالده بزده مسائلک اک اهال اولونانی اودر. ده ایلری به کیدرک دیه حکم که بو، بر مسئله اوله رق، ماصه نك اوستنه حالا قونا مامشدر.

احتناق رحم خسته لنی کیزلی بر در دردر. فقط زمان زمان باطلاق ویرر. مثلاً (سراپا) ده قولته، عجیب بر قافه قونسر شانتوزی وضعیتنده و بونکله برابر چارشافلی بر زوالی، معصوم، بی کناه ایستهریق خانم افندی بر قره غولک اوکنده و خلقک و اوایلای رذالتی آرده سننده توقیف اولنور. مومی الیها ایکی ساعت قدر ملازم افدینک او طه سننده موقوف قالدقندن صکره تدارک ایدیلن بر (بابایانه) چارشافه بورونه رک اوینه کوندریلیر. بو صحنه نك تماشا کرانی یک زبان اوله رق اولانجه شتوم و تحقیراتی ییچاره خانم افندی به حواله ایدرلر. بونلر حقسز و ظاهر پیندرلر. رذالت قهقهه ریه به کرفتار اولان خانم افندی بلکه مسئوللر دفترنده اک آز قباحتی اولانیدر. بو ایستهریق و کپازه اولان خانم افندی محیط مریض اجتماعینک قیزیدر. ایچنده بولوندریدیغمز شرائط شو دوره استحاله ده نسوانمزی بر باد ایدیور. بوندن اولکی بطن نسا، حقیقه، مسعود ایمش. بطن

حاضر مریضدر. بطن مستقبلك شمیدین «محفظخانه» ده قاراتینا آلتنده بولوندریلمسی طرفداری یم.

اکر قوردون قونا مازایسه، ملکتمز و خصوصیه طبقه بالانک ساکن بولندیفی اقسام وطن عادتاً بر تیمارخانه به دونه جک. احتناق رحم جنتی علی العاده ضررسز بر دلیک دکلدرد. هم ساریدر، هم ده کونا کونا اخلاقی، اجتماعی، عائلی فلاکتلری تولید ایدر. مریض، ظاهر آ، سالم کبی کورینور. برشی یایماز. فقط بو کیلرده (تبدیل شخصیت) چوق اولور. درست، معقول، حتی ظریفانه بر حیات امرار ایدن بر خانم افندی کونک برنده تبدیل سجه ایدر، بر باد بر مخلوق اولور. پک ساکن بر قادین، بر دنبه، بر جانی کسلیلر. رصین اساسلر اوزرینه قورولمش ظن اولسان بر عائله، بر قاقچ کون ایچنده، ییقیلیر، ده وریلیر.

احتناق رحم عائله اساسنی هادمدر. احتناق رحم حضور و استراحتی سلب ایدر وارثاده انتقال ایتک کبی بر خاصیت مشومه یی ده حائردر. واقعا هر یرده، خصوصیه اوروپانک صیق اهالی یی محتوی اولان بیوک شهرلرنده، ورم، فرنکی، جنت ایله برلکده بو خسته لق ده تخریبان یاییور. شوقدروار که اورالرده خسته لق عمومی بر ماهینه دکلدرد. بزده اولدینی کبی هنوز اکثریتی معلول ایتمه مشدر. حر بر حیات، قادینلرک فعالیت، اوقور، یازار بولونملری، بر درجه به قدر بر شخصیت ادبیه به مالکیتلری، کزوب هوا آله بیلملری احتناق رحم مبتلا لرینک عددینی بزه نسبتله آزالتیور. بزده ایسه کونا کون غعنوی و تاریخی قیود وار. قادینلر یاچالیشمقدن وارسته و یا خود تبیل. عائله حیاتی تقرر ایتمه مش. محبت نقصان. مشروع محبتلر یرینه مرضی و عارضی علائق قائم اولمش. اوقومق، یازمق، آز. قادینلرک تربیه و تحصیلی اصلاً تنسیق و تنظیم ایدله مش. قادین کندیسنی بر رجل معین و یا مفروضک بازیچه سی اولق ایچون یارادلدیغنه بر آزا ذهاب. کز مک، هوا آلمق، معقول و انسانی بر صورتده کوروشمک پک اوله میور. ایشسته

زندن اول نه بويوك كرداب زمان ! زدن صوگره ينه
نه بويوك كرداب زمان ! كره ارضي يار اتماسه يدك، يا خود،
يارين كره ارضي تخريب ايدك اولسه يدك «لايتناهيته»
بیر اكسيكلك كلير ميدي ؟

✽

وجود داماتخته سي اوزه زنده، ذات اعلا، مخلوقات
ايله اوينار : اويون بيتجه اونلري، تكرار، عدمك
مظلم قوطوسنه قويار.

✽

بيلير ميسين لايتناهيته نچين آه ايديور ؟ زيرا
آ كلايور كه مفكرة اللهك بير اكلنجه سي در.

✽

وقتا كه ارض، سنه لك تأثيريله دريسي بوروشمش
بیر قادين كيبي اولاجاق، وقتا كه سمانك گللرني، عصر لك
روز كاري تارومار ايدك، وقتا كه كوشن و آي كسيلمش
باشلر كيبي عدم طور به سنه آتيلاجاق، اي (فريدون)
سنگ صيت وشانكي كيم تخطر ايدك، طور اغلك
زده اولديغي كيم بيله جك ؟

✽

جهانك تولديكي كونك ايرته سي، جهاني يار اتمش
اولماق نه يار ايا جاق ؟

ابدیت بير هزار قدر اونده
چورور، سرعته يادي ثولنرك.

✽

باق شو چوله، جهانك هيچدكنه بكنزر. بو صحرای
هيچيدن نه قادار مخلوق لر، هيچ بير ايزراق سزين،
كه جكلر در. شمدي به قادار بوساحه هيچي دن ايزلري
سيلنمش نه قادار مخلوقلر كچمشدر !

✽

وجود عماننك داليعي ايدم، كرداب لر آره سنده
سنگ عشقك انجيسي آراميه گيديوردم. اي الله،
نچين اوقادار مسوخلر، اژدر لر اوگمه چيقديلر، ني
دهشته دوشورديلر ؟

✽

عارف بالله ايچين، موجودات حياتيه، نهايت امرده

شو وضعيته بولونان بر قادين متبادياً دوشونيور. جمله
عصبيه سي، الياف وانسيجه دماغيه سي يوروليور، تردی
ايديور، نهايت سقوط باشليور. بوانحطاط، كيت كيده،
برشكل ظاهري آليور. رعشه لر، صرع لر بربري اردنده
جمعيتي تهديد ايديورم. احتناق رحم خسته لغني جنرال
ساووفك استرانجه شبه جزيره سني محاصره آلتنه آلدیغي
كي تركلري تهديد آلتنه بولوندر مقده در. بوفلاكت
بر طرفدن عائله لري هدف اتخاذ اتمشدر. هر كون،
بيوجك بر مقياسده، بو خسته لغك كله لري ملتزمك،
عائله لمزك، اركانمك، اولادمك وبالنتيجه حكومتهمك،
موقعهمك اوزرينه دوشيور. مدافعه مليه ودونما جمعيتلري
كبي ملت بر هيئت تدافيه تشكيل ايدرك اسباب مقابله يي
حاضرليه جق بر تنظيمات وتنسيقاته مظهر اولمليدر.

مقاله مني شطحيات ايله باشلا ديمزدن طولايي
استغاي قصور ايدرز. نه يابه لم؟ فرط يأس بعضاً انساني
كولديرر. (پسيشيatri) دنيلن قسم طبي بيلنلر، خصوصيله
احتناق رحم خسته لغني تدقيق ايدنلر بزي معذور كورورلر.

يكي كوي ۲۸ كانون اول ۱۳۲۹ ميهول نوري

(غزالي) ده معرفه الله

معرفه اللهيه متعلق اولراق حضرت امامداك مستشرق (لاهور)
طرفندن جمع وطبع ايدلش اولان متفرق افكار عارف باللهانه
وشاعرانه ني ترجمه و (اجتهاد) قارءلرينه عرض ايديورز :

✽

حياتي برسلسله علام و ظواهر دن ويكد يكرني
قووالايان خيال لردن عبارت بولونان بو جهان نه ماهيت
عطف ايمه لي در ؟

✽

رك وكوك نقش و نكاري دها نه قادار زمان دوام
ابده جك ؟ دها نه قادار زمان گلر آچيلا جاقلار ؟ دها
نه قادار زمان قوشلر اوته جكلر ؟ دها نه قادار زمان طلوعلر
شكوفه دار اولاجاقلر ؟ بيلدزلر وانسانلر يورك لري
دها نه قادار زمان يانا جاقلر ؟

✽